

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 408/2016-97

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a 3, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 14 ods. 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 20 a čl. 47 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 11/2014 z 30. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na rovnosť pred súdom a právo byť spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom zaručené čl. 14 ods. 1

Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, základné právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na rovnosť pred zákonom zaručené čl. 20 Charty základných práv Európskej únie a základné právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces zaručené čl. 47 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 11/2014 z 30. júna 2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 11/2014 z 30. júna 2015 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 596,24 € (slovom päťstodeväťdesiatšesť eur a dvadsaťštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Čarnogurského, Dostojevského rad 1, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti [REDAKOVANÉ] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) predbežne prerokoval a uznesením č. k. III. ÚS 408/2016-60 z 22. júna 2016 ju podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a 3, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných

práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 14 ods. 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 20 a čl. 47 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 MCdo 11/2014 z 30. júna 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ, správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] „v konkurze“ (pôvodne obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ]), ako žalobca v súdnom konaní proti žalovanému, Slovenskej republike – Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, si uplatňuje náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ku ktorej malo dôjsť postupom Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Nitre (ďalej len „veterinárna a potravinová správa“), keď na základe žiadosti pôvodného vlastníka, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], o schválenie prevádzkarene mäsokombinát [REDAKOVANÉ] podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 55 – 205, mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 03 Zväzok 045 s. 14 - 74), a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a následne vykonanej kontroly zo strany pracovníkov veterinárnej a potravinovej správy, podľa záverov ktorej prevádzkareň spĺňala pre príslušnú činnosť všetky hygienické požiadavky na infraštruktúru, zariadenia a vybavenie podľa príslušných predpisov, veterinárna a potravinová správa 31. marca 2008 vydala rozhodnutie č. 581/2008, ktorým úplne schválila prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku prevádzkareň [REDAKOVANÉ] bez pripomienok a bez časového obmedzenia na všetky príslušné činnosti. Prevádzkareň [REDAKOVANÉ] bola opätovne schválená bez podmienok a časového obmedzenia na všetky činnosti aj pri zmene vlastníka prevádzky v máji 2008, a to na základe žiadosti spoločnosti [REDAKOVANÉ] Päť mesiacov po vydaní

schvaľujúceho rozhodnutia však veterinárna a potravinová správa deklarovala závažné nedostatky prevádzkarne, čo postupne viedlo až k jej zániku.

3. Podľa sťažovateľa: «*V rámci postupu o schvaľovaní prevádzkarne [redacted] [redacted] neboli teda dodržané zákonom požadované postupy a bolo vydané právoplatné rozhodnutie č. 581/2008 zo dňa 31.3.2008, ktorým sa schválila prevádzkareň [redacted] a to i napriek tomu, že podmienky pre jej schválenie splnené neboli a teda zo strany pracovníkov RVPS Nitra došlo k nesprávnemu úradnému postupu pri vydávaní rozhodnutia o udelení certifikátu a pridelení Euročísla...*

Táto skutočnosť vyplývala jednak z internej správy o vykonanom audite Generálneho riaditeľstva pre zdravie a spotrebiteľov Európskej komisie, ktorý sa uskutočnil dňa 23.10.2008, pri ktorom bolo preukázateľne zistené, že v prevádzkarni bola zistená krížová kontaminácia, keď stavebno-technické nedostatky (usporiadanie, riešenia a veľkosť) kontaminácii nezabraňujú. Z interného záznamu spísaného o audite - [redacted] [redacted], tiež vyplynulo, že príslušný orgán mal pri schvaľovacom postupe identifikovať všetky nedostatky a nedodržiavanie predpisov, tieto mali byť zaznamenané a pred schválením mal prevádzkovateľ potravinového podniku mať akčný plán na ich úplné odstránenie, aby sa neschválil závod s hygienickými chybami, resp. mohol sa schváliť podmienene. Schválenie [redacted] nebolo podmienené splnením a dodržiavaním podmienok, ale bolo „bezpodmienečné“...

Po tom, ako sťažovateľ prenajal mäsokombinát spoločnosti [redacted], pracovníci RVPS Nitra skonštatovali pri kontrole 07. septembra 2011, že v prevádzke nie je možná výroba z dôvodu ohrozenia potravinovej bezpečnosti a napokon zastavili prevádzkovú činnosť aj pre sťažovateľa, čím potvrdili, že prevádzka nevyhovovala ani v marci 2008 ani v máji 2008.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu pri schvaľovaní prevádzkarne [redacted] bola nakoniec jeho činnosť zastavená, pričom Uznesením Okresného súdu Košice I, spis. zn. 26R/4/2011 z 26.08.2011 bol na majetok spoločnosti [redacted] vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený sťažovateľ [redacted] [redacted] [sťažovateľ].»

4. Z obsahu sťažnosti a jej príloh ďalej vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) ako súd prvého stupňa medzitýmnym rozsudkom č. k. 16 C 287/2009-831 zo 7. marca 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) vyslovil, že je daná zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú sťažovateľovi nesprávnym úradným postupom orgánov štátu, s tým, že o výške nároku na náhradu škody a o trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku. Proti rozsudku prvostupňového súdu podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) tak, že svojím rozsudkom č. k. 2 Co 287/2013-874 zo 14. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) medzitýmnym rozsudkom súdu prvého stupňa potvrdil. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný na najvyššom súde dovolanie, ktorý ho svojím uznesením sp. zn. 2 Cdo 153/2014 z 31. júla 2014 odmietol. Následne najvyšší súd na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti rozsudku krajského súdu v spojení s medzitýmnym rozsudkom okresného súdu vydal sťažnosťou napadnuté uznesenie, ktorým rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu v spojení s medzitýmnym rozsudkom okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd sa mal svojím postupom a napadnutým uznesením dopustiť porušenia princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie, resp. práva na spravodlivý súdny proces vrátane práva na zákonného sudcu, arbitrárnosti a svojvôle pri vysporiadaní sa s prípustnosťou mimoriadneho dovolania, ako aj arbitrárnosti a svojvôle pri vysporiadaní sa s odôvodnením napadnutého uznesenia. Z obsahu sťažnosti rovnako vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie práva na spravodlivý súdny proces aj z dôvodu nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“).

6. Podľa sťažovateľa k namietanému porušeniu princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie (práva na spravodlivý proces) došlo zo strany najvyššieho súdu tým, že *„Najvyšší súd SR nedoručil sťažovateľovi (žalobcovi v preskúmanom konaní) samotný podnet žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania generálnym*

prokurátorom zo dňa 25. 8. 2014..., ktorý je súčasťou súdneho spisu... a podanie žalovaného s vyjadrením k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora zo dňa 9. 1. 2015..., ktoré o. i. odkazuje aj na podnet na podanie mimoriadneho dovolania, spolu teda 2 písomné podania žalovaného o rozsahu 19 strán (t. j. podstatného obsahu po vecnej i právnej stránke, ktorou sa vyjadrila, resp. argumentovala protistrana, a ktorá ako súčasť súdneho spisu tvorila zásadný podklad pre rozhodnutie súdu v mimoriadnom dovolaní)...“.

7. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, a tým aj práva na spravodlivý proces aj z dôvodu, že „... Najvyšší súd rozhodol na základe dôvodov odlišných od dôvodov, na základe ktorých rozhodli súdy v predchádzajúcom konaní (súd prvého aj druhého stupňa vrátane Najvyššieho súdu SR v riadnom dovolaní). Sťažovateľ mal po prvýkrát možnosť dozvedieť sa o týchto dôvodoch až z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v mimoriadnom dovolaní... bez toho, aby mu predtým bola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k nim. Súčasne tak Najvyšší súd SR nemal možnosť vysporiadať sa s argumentmi sťažovateľa (vzhľadom na nemožnosť napadnúť uznesenie pred všeobecnými súdmi)...“.

8. Porušenie svojich základných práv označených v sťažnosti sťažovateľ vidí aj v tom, že „... generálny prokurátor v prevažnej miere bližšie obsahovo neodôvodnil, v čom konkrétne má ním namietané nesprávne právne posúdenie súdmi spočívať a napriek tomu Najvyšší súd SR takéto uplatnenie dovolacieho dôvodu akceptoval. Následkom však je, že sťažovateľ nemal účinnú možnosť reagovať na tieto vágne tvrdenia generálneho prokurátora a tým jej bolo znemožnené vyvrátiť potenciálny záver o nesprávnosti právneho posúdenia veci súdmi nižšieho stupňa...“.

Realizácia procesných práv účastníka konania, ktorú mu priznáva Občiansky súdny poriadok na zabezpečenie ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov v (mimoriadnom) dovolacom konaní, je znemožnená, ak dovolací súd zmení rozhodnutie odvolacieho súdu na základe právneho dôvodu, ktorým sa tak prvostupňový, ako ani odvolací súd v konaní ani vo svojich rozhodnutiach nezaoberali a ku ktorému sa účastníci nevyjadrovali, pretože na to nemali dôvod. Ak dovolací súd nevyzval účastníka konania v zmysle § 241 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 213 ods. 2 O.s.p., aby sa vyjadril k novej

aplikácii ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a bolo podľa názoru dovolacieho súdu pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, porušil tým základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces a na súdnu ochranu garantovanú sťažovateľovi ako účastníkovi konania podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky...“.

9. Sťažovateľ v napadnutom uznesení najvyššieho súdu vidí zásah do v sťažnosti označených práv aj z dôvodu arbitrárnosti a svojvôle pri vysporiadaní sa s prípustnosťou mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom.

10. Podľa sťažovateľa „... Podľa ustanovenia § 243f ods. 2, písm. c) O.s.p. ... [m]imoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo o dovolaní alebo o mimoriadnom dovolaní. Vychádzajúc z uvedeného zákonného ustanovenia, nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky už (medzitým) právoplatne rozhodol v (riadnom) dovolacom konaní, sp. zn. 2 Cdo 153/2014,... sťažovateľ žiadal mimoriadne dovolanie odmietnuť ako neprípustné...“

Napriek tomu, že sťažovateľ vyčerpávajúcim spôsobom vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora poukázal nato, že toto mimoriadne dovolanie nie je prípustné podľa ustanovenia § 243f ods. 2, písm. f) OSP..., Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení svojho Uznesenia, ktorým vyhovel mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora, sa týmto argumentom sťažovateľa vôbec nezaoberal. Najvyšší súd Slovenskej republiky iba v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom vysporiadal s tvrdením sťažovateľa o jeho neprípustnosti. NS SR teda arbitrárne rozhodol tým, že svoje právne závery riadne neodôvodnil...“.

11. Sťažovateľ v sťažnosti namieta rozpor s označenými ustanoveniami ústavy, listiny, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, dohovoru a charty pre arbitrárnosť a svojvôľu pri vysporiadaní sa s odôvodnením rozhodnutia najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, keď uvádza: „Máme zato, že Najvyšší súd Slovenskej republiky arbitrárne rozhodol o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora tým, že svoje skutkové a právne závery riadne neodôvodnil...“

Najvyšší súd SR v rámci odôvodnenia rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora uviedol, že súdy nižšieho stupňa mali jednoznačne ustáliť, v čom presne spočíva titul náhrady škody, či len v nesprávnom úradnom postupe alebo aj v nezákonnom rozhodnutí, pričom pokiaľ by titul náhrady škody v súdnej veci spočíval len v nesprávnom úradnom postupe, bude úlohou súdu nižšieho stupňa tento nesprávny úradný postup konkretizovať...

Máme zato, že súdy nižšieho stupňa presvedčivo a jednoznačne ustálili nesprávny úradný postup ako titul, na základe ktorého si sťažovateľ v predmetnom konaní uplatňuje náhradu škody (vyplýva to aj zo samotného znenia petitu rozsudku prvostupňového súdu, kde je uvedené, že súd vyslovuje, že je daná zodpovednosť odporcu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom), pričom poukazujeme nato, že NS SR neposkytol v rámci svojho odôvodnenia presvedčivý a zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu, nakoľko rozsudky (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2011 sp. zn. 6 Cdo 115/2010 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 30. novembra 2006 sp. zn. 25 Cdo 613/2005), na ktoré NS SR poukázal a ktorými bolo judikované, že za nesprávny úradný postup nemožno považovať úkony bezprostredne smerujúce k vydaniu rozhodnutia, prípadne úkony, ktoré by sa následne prejavili v obsahu vydaného rozhodnutia vychádzajú zo zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgán štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, a nie zo súčasne platného zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a preto aj závery týchto judikátov sú irelevantné vo vzťahu k právnemu posúdeniu prejednávanej veci.

Na tomto mieste je nutné ešte poznamenať, že NS SR v rámci riadneho dovolania žalovaného mal možnosť tomuto vyhovieť, a to napr. podľa ustanovenia § 237 písm. f) OSP, t. j. na základe tej skutočnosti, že žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom z toho dôvodu, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil... NS SR však v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa splňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 OSP, keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky a námietky týkajúce sa jednak procesného postupu prvostupňového súdu a jednak skutkového a právneho posúdenia veci... Naproti tomu NS SR v rozhodnutí o mimoriadnom

dovolani už vytýka súdom nižšieho stupňa o. i. to, že neustálili, či nárok sťažovateľa na náhradu škody možno odvodzovať z nesprávneho úradného postupu alebo z titulu nezákonného rozhodnutia, že v ich rozsudkoch absentuje záver o existencii škody a nerozhodli, či práve v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom vznikla sťažovateľovi tvrdená majetková ujma. Z týchto protichodných rozhodnutí NS SR možno konštatovať, že bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu a taktiež bol porušený princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a tým aj porušený princíp právneho štátu.

K medzitýmnemu rozsudku prvostupňového súdu podotýkame, že týmto sa rozhodlo o právnom základe prejednávanej veci, pričom výrok tohto rozsudku bol vyslovený tak, že nárok sťažovateľa je opodstatnený celkom vo vzťahu ku všetkým jeho čiastkovým nárokom, a teda NS SR v rámci svojho odôvodnenia nesprávne právne posúdil vydanie medzitýmneho rozsudku prvostupňovým súdom.“

12. Sťažovateľ v sťažnosti rovnako uvádza: „*Podotýkame, že právna úprava, ktorá umožňuje bez časového obmedzenia zasahovať do právoplatných rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ktoré zakladajú, rušia alebo menia práva alebo povinnosti individuálne určeným adresátom (fyzickým osobám alebo právnickým osobám) uplatnením mimoriadnych opravných prostriedkov (v danom prípade podnetom na mimoriadne dovolanie) alebo iných prostriedkov nápravy, je v materiálnom právnom štáte neakceptovateľná, pretože je v rozpore s princípom právnej istoty a ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok, ktorý tvorí neodmysliteľnú súčasť princípov právneho štátu zaručených prvou vetou čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“*

13. Sťažovateľ v sťažnosti napokon namieta rozhodovanie nezákonného senátu, resp. sudcu. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza: «*Vzhľadom k tomu, že Najvyšší súd SR v mimoriadnom dovolaní rozhodoval uznesením (nie rozsudkom) z napadnutého uznesenia (ako aj celého súdneho spisu) sa nedá zistiť s výnimkou podpísaného predsedu senátu, kto tvoril senát (zvyšní dvaja členovia senátu), resp. či išlo o členov senátu v súlade s rozvrhom práce, prípadne či tam neexistuje dôvod námietky zaujatosti. Maximálne by sa to dalo zistiť zo zápisnice o hlasovaní (zalepenej obálky, ktorá však nie je súčasťou súdneho spisu).*

Predmetný senát 2 M Cdo (ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní) totiž podľa rozvrhu práce na rok 2014 vrátane jeho dodatkov (v čase pridelenia spisu, resp. rozhodovania publikovaných na stránke NS SR ... tvorilo 14 (predtým dokonca 16) sudcov, z toho 5 riadnych členov senátu, zvyšný počet náhradných členov senátu.

Nie je tak preskúmateľné či nebol porušený čl. 3 (napr. v bode 3.1) Rokovacieho poriadku NS SR (č. 291/2006 Z. z.), minimálne však bol porušený čl. 3 bod 5 Rokovacieho poriadku, podľa ktorého: „Rozvrh práce a evidencia pridelenia vecí na prejednanie musia zabezpečovať takú možnosť kontroly, aby si každá oprávnená osoba mohla nazretím do spisu a evidenčných pomôcok preveriť pridelenie veci zákonnému sudcovi.“...

Jednak nemal (v mimoriadnom dovolaní) rozhodovať z dôvodu, že predseda senátu (a možno aj členovia senátu) už danú vec rozhodovali v riadnom dovolaní (malo by platiť analogicky § 10 ods. 3, ods. 4 O.s.p., resp. § 14 ods. 2 in fine O.s.p. per analógiám, podľa ktorého: „Na súde vyššieho stupňa sú vylúčení i sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie o dovolaní.“).

Inak povedané ak predseda senátu rozhodoval vec v riadnom dovolaní (sp. zn. 2 Cdo 153/2014) zo subjektívnych ani objektívnych dôvodov by už nemal rozhodovať v mimoriadnom dovolaní (napadnutom konaní, sp. zn. 2 M Cdo 11/2014).

Je to i na ochranu oboch účastníkov konania (žalobcu aj žalovaného), keďže predseda senátu už prejednáva právny názor v riadnom dovolaní (najmä ak sa časť dôvod prekrýva s mimoriadnym dovolaním).

U predsedu senátu bol dôvod vylúčenia i podľa § 14 ods. 1 O.s.p., ktoré sa sťažovateľ dozvedel až po doručení rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní.

Manželka predsedu senátu ([REDACTED]) pracuje na generálnej prokuratúre SR ako prokurátorka (ktorá sa mala navyše podieľať pri koncipovaní podania mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom) a súčasne je členkou odborných komisií pri Justičnej akadémii. Nehovoriac o nátlaku, ktoré vyvolával žalovaný (štát - ministerstvo), aby generálny prokurátor SR podal mimoriadne dovolanie, o prípadnom tlaku na dovolací senát radšej nehovoriac.

Zhodou okolností [REDACTED] (sťažovateľ nevie verifikovať či príbuzný predsedu senátu alebo len menovec ?) ako vedúci katedry elektroenergetiky na fakulte elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach

sa spolupodieľal ako spoluautor na vedeckých článkoch práve s ministrom pôdohospodárstva SR (prof. vtedy [REDAKOVANÉ]), t.j. žalovaného ministerstva za Slovenskú republiku vrátane materiálu Strategickej energetickej bezpečnosti SR (inauguračnej prednášky), za ktorú bol ministrovi udelený Vedeckou radou univerzity titul vysokoškolského profesora (mediálne kontroverzný)...

Ak by sa aj predseda senátu ([REDAKOVANÉ]) vyjadril tak, že sa cíti byť subjektívne nestranným, poukazujeme na vyššie uvedenú konštantnú judikatúru ESLP, v plnom rozsahu akceptovanú súdmi SR, v zmysle ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj javiť v očiach strán...»

14. Vychádzajúc z uvedenej argumentácie sťažovateľ v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález, ktorým vysloví porušenie v sťažnosti označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a tiež prizná sťažovateľovi náhradu trov konania spočívajúcich v trovách jeho právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

15. Ústavnému súdu bolo 27. novembra 2015 doručené podanie sťažovateľa z 24. novembra 2015, v ktorom na podporu svojej argumentácie o arbitrárnosti a svojvôli pri vysporiadaní sa s prípustnosťou mimoriadneho dovolania a odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu upriamuje pozornosť ústavného súdu na judikatúru ESLP týkajúcu sa otázky nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania s princípom právnej istoty a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Sťažovateľ v podaní z 24. novembra 2015 upriamuje pozornosť ústavného súdu aj na rozhodnutia ESLP vedené proti Slovenskej republike, a to konkrétne na rozsudok vo veciach DRAFT-OVA, a. s., proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 72493/10), PSMA, spol. s r.o., proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 42533/11) a COMPCAR, s. r. o., proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 25132/13), v ktorých sťažovatelia namietali porušenie svojich základných práv v dôsledku využitia inštitútu mimoriadneho dovolania.

17. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení z 20. januára 2016 (č. KP 3/2015-92, Cpj 49/2015) doručenom ústavnému súdu 26. januára 2016 k sťažnosti sťažovateľa okrem iného k namietanému porušeniu princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie uvádza: *«Je treba súhlasiť so sťažovateľom, že kontradiktórnosť, nerozlučne spätá s princípom rovnosti zbraní, je univerzálnym právnym princípom platným v celom právnom poriadku, teda aj v občianskom súdnom konaní, a súd každého druhu a stupňa ho musí plne rešpektovať. Dôvodom je fakt, že jednou z jeho hlavných funkcií je oboznámiť účastníka konania so všetkými dokumentmi a dôkazmi, ktoré môžu ovplyvniť rozhodnutie a poskytnúť mu možnosti sa k nim vyjadriť. Ide predovšetkým o dôkazy, stanoviská a vyjadrenia protistrany v konaní alebo dôkaz, resp. stanovisko nezúčastneného subjektu (znalec, svedok a pod.), či zabezpečeného samotným konajúcim orgánom z vlastnej iniciatívy. Tým sa účastníkovi konania garantuje právo byť vypočutý/audiatur et altera pars/právo na obhajobu. Ani podľa ústavného súdu však zásada kontradiktórnosti nemá absolútny charakter, pretože existujú aj výnimky z uvedeného pravidla, kde okolnosti prípadu alebo procesnej situácie vylučujú uplatňovanie tejto zásady (napr. rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 481/2012). Ústavný súd aj v inom svojom rozhodnutí konštatoval, že kontradiktórnosť konania nemôže prechádzať do roviny „absolútna“ (rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 18/2013).*

Sťažovateľ vidí porušenie tohto princípu konkrétne v tom, že mu nebol dovolacím súdom doručený

- *podnet na podanie mimoriadneho dovolania adresovaný generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) a tiež*
- *vyjadrenie podnecovateľa k jeho obsahu.*

Na dôkaz svojich tvrdení o porušení princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie cituje viaceré rozhodnutia Vášho súdu, ktoré síce konštatovali ich porušenie, avšak len v súvislosti s nedoručením samotného dovolania, resp. odvolania druhému účastníkovi konania (nedoručenie podnetu zrejme ani nebolo predmetom ústavného prieskumu).

Dovolací súd si túto zákonnú a ústavnú povinnosť riadne splnil, keďže sťažovateľovi v dovolacom konaní riadne zaslal mimoriadne dovolanie podané generálnym prokurátorom

k oboznámeniu a poskytol mu dostatočný časový priestor na vyjadrenie svojich argumentov, stanovísk, či námietok.

Poskytnutie samotného podnetu, ktorým účastník konania inicioval podanie mimoriadneho opravného prostriedku, však nepatri k tomu druhu listín, ktoré dovolací súd štandardne/bežne doručuje druhému účastníkovi konania. Podnet, ktorým sa oprávnený subjekt domáha využitia mimoriadneho dovolania, nemá totiž pre dovolací súd žiaden meritórny význam a pri posudzovaní dôvodnosti mimoriadneho dovolania naň nemôže žiadnym spôsobom prihliadať. Podnet na podanie mimoriadneho dovolania má jediný procesný význam - generálny prokurátor ním deklaruje fakt, že mimoriadny opravný prostriedok podal na základe podnetu. Jediným určujúcim a limitujúcim podkladom pre dovolací súd sa tak výslovne stáva mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora a v ňom uvedené dôvody. Pre dovolací súd sú právne irelevantné námietky, ktoré podnecovateľ uvádzal v podnete na mimoriadne dovolanie a v nijakom prípade sa nemôže nimi zaoberať a, ako už bolo vyššie uvedené, analyzovať ich a brať za podklad svojho rozhodnutia. Tým citovaná listina nemá pre dovolací súd dôkaznú hodnotu a je bezpredmetné, aby druhý účastník konania bol oboznámený s jej obsahom a vyjadroval k nej svoj postoj. Podstatou dovolacieho konania sú výlučne argumenty obsiahnuté v mimoriadnom dovolaní a tieto predstavujú pre dovolací súd základ pre jeho rozhodnutie.

Dovolací súd si je vedomý aj rozdielnosti náhľadov na doručovanie odpovedi protistrany druhému účastníkovi konania za účelom prípadného ďalšieho/nového vyjadrenia. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „Súd“), od ktorého sa odvíja vnútroštátna súdna prax, spravidla považuje za dôvod pre vyslovenie porušenia princípu kontradiktórnosti nedoručenie vyjadrenie účastníka konania druhému účastníkovi a vyslovuje porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Klasickým rozhodnutím sa v tomto smere stal rozsudok vo veci Nideröst proti Švajčiarsku, na ktorý neskôr nadviazali ďalšie rozhodnutia. V iných rozhodnutiach však bral Súd na zreteľ obsahový význam neoboznámeného vyjadrenia (napr.: Asnar proti Francúzsku, Vokoun proti Českej republike). Ak neoznámenie písomných vyjadrení alebo dokumentov v konaní nemalo žiaden vplyv na výsledok konania, pretože neumožňovalo ďalšiu diskusiu, Súd uzavrel, že nedoručenie odpovede sťažovateľovi a nemožnosť sťažovateľa sa k nej vyjadriť,

nepredstavuje porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie (napr. Stepinska proti Francúzsku; Sale proti Francúzsku; Verdú Verdú proti Španielsku).

V tejto súvislosti možno poukázať aj ústavnoprávnu konštatáciu napr. v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 402/2008. Ústavný súd tu uviedol, že „aplikácia princípu rovnosti zbrani v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania. Z toho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné, a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd popri rovnosti účastníkov konania musí totiž zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane“.

Vzhľadom k tomu, že účastník konania - Slovenská republika zastúpená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vo svojom mimoriadne stručnom vyjadrení z 9. januára 2014 len zotrvala na argumentácii uvedenej v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora bez toho, aby ju akýmkoľvek spôsobom podrobnejšie konkretizovala, nepovažoval dovolací súd za potrebné citované vyjadrenie predkladať na zaujatie stanoviska sťažovateľovi. Charakter a obsah odpovede ani neotváral priestor na ďalšiu medzi účastníkmi konania...

Sťažovateľ považuje za porušenie rovnosti zbrani a kontradiktórnosti konania aj skutočnosť že

- dovolací súd rozhodol na základe dôvodov odlišných od dôvodov, na základe ktorých rozhodli súdy v predchádzajúcom konaní, pričom sťažovateľ nemal možnosť vyjadriť vopred k rozhodnutiu dovolacieho súdu, v čom vidí porušenie ustanovenia § 241 ods. 3 O.s.p. a

- rozhodnutie dovolacieho súdu sa opiera o vágne mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora...»

18. K neprípustnosti mimoriadneho dovolania najvyšší súd vo vyjadrení z 20. januára 2016 uvádza: «Argument sťažovateľa o neprípustnosti mimoriadneho dovolania s poukazom na § 243f ods. 2 písm. c) O.s.p. je neakceptovateľný. Interpretáciou citovaného ustanovenia možno dospieť k jednoznačnému záveru o tom, že mimoriadnym dovolaním nemožno výslovne napadnúť rozhodnutie o dovolaní, t.j. v danom prípade uznesenie Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 153/2014, alebo rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní. Ani jedno z citovaných rozhodnutí generálny prokurátor vo svojom mimoriadnom dovolaní nenapadol. Uvedená skutočnosť je jasne a zreteľne uvedená v rozhodnutí napádaným sťažovateľom (strana 6 posledný odsek). Vyjadreniu súdu: „keďže generálny prokurátor napadol rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré rozhodovali o návrhu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nemožno v súdnej veci hovoriť ani o neprípustnosti mimoriadneho dovolania v zmysle ustanovenia § 243f ods. 2 O.s.p.“ nemožno priznať povahu arbitrárnosti, resp. svojvôle, ktorej sa sťažovateľ poukazuje na adekvátnu judikatúru Vášho súdu, resp. Súdu dovoláva.

Doplnením dôvodov ústavnej sťažnosti sťažovateľ rozširuje neprípustnosť mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora aj o porušenie princípu právnej istoty dokumentovaním súdnej judikatúry a stanovísk uzatvárajúc poukazom na rozhodnutia Súdu z 9. júna 2015 týkajúcimi sa Slovenskej republiky.

Dovolím si poukázať na tú skutočnosť, že Súd vo svojich rozhodnutiach z 9. júna 2015 vo veciach DRAFT-OVA, a.s. v. Slovenská republika (sťažnosť č. 72493/10), PSMA, spol. s r.o. v. Slovenská republika (sťažnosť č. 42533/11) a COMPCAR, s.r.o. (sťažnosť č. 25132/13) *expressis verbis* nevyklúčil možnosť kasácie právoplatného súdneho rozhodnutia v mimoriadnom opravnom konaní.

Podľa všeobecných zásad (napr. bod 77 rozsudku vo veci DRAFT-OVA, a. s. v. Slovenská republika), ktoré Súd zosumarizoval, platí, že „jedným zo základných aspektov právnych princíпов je princíp právnej istoty, ktorý okrem iného požaduje, aby sa právoplatné a definitívne rozhodnutia súdov nespochybňovali. Tento princíp neumožňuje žiadnej zo strán pokúšať sa o obnovenie konania len preto, aby dosiahla opätovné konanie pred súdom a iné rozhodnutie. Samotná možnosť existencie dvoch názorov na vec nie je dôvodom pre opätovné konanie. Odklonenie od tejto zásady je odôvodnené, len ak existujú okolnosti zásadného a závažného charakteru. Právomoc súdov vyššej inštancie rušiť alebo meniť právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie by sa mala realizovať s cieľom nápravy zásadných pochybení. Táto právomoc sa musí uplatňovať tak, aby udržiavala v maximálnej možnej miere spravodlivú rovnováhu medzi záujmami jednotlivca a nutnosťou zabezpečovať účinnosť justičného systému. Medzi dôležité okolnosti, ktoré v tejto súvislosti treba brať do úvahy, patrí najmä účinok obnoveného konania a nasledujúceho konania na situáciu

sťažovateľa a otázka, či k obnoveniu konania došlo na žiadosť samotného sťažovateľa; dôvody, na základe ktorých vnútroštátne orgány zvrátili rozsudok v prípade sťažovateľa; súlad daného konania s procesnými požiadavkami vnútroštátneho práva; existencia a fungovanie procesných záruk v rámci vnútroštátneho právneho systému, ktoré majú predchádzať zneužívaniu konania vnútroštátnymi orgánmi; a ďalšie okolnosti prípadu. Okrem toho musí preskúmanie obsahovať všetky procesné záruky čl. 6 ods. 1 a musí zaručovať celkovú spravodlivosť konania. Súd pri používaní pojmu „zásadné pochybenie“ v mnohých prípadoch zdôrazňoval, že samotné konštatovanie, že vyšetrovanie v sťažovateľovom prípade bolo „neúplné a zaujaté“, alebo viedlo k „chybnému“ oslobodeniu spod obžaloby, nemôže samo osebe - za neprítomnosti súdnych pochybení alebo závažného porušenia súdneho konania, zneužitia právomoci, zjavných chýb pri uplatňovaní hmotného práva alebo iných závažných dôvodov vyplývajúcich zo záujmov justície - indikovať prítomnosť zásadného defektu v predchádzajúcich konaniach...“.

Súd následne uplatňovaním vymenovaných princípov skúmal v posudzovaných prípadoch, či existovali okolnosti podstatného a závažného charakteru, ktoré by odôvodňovali odklon od zásady, že ak súdy právoplatne rozhodli, ich rozhodnutie by nemalo byť spochybňované (napr. bod 81 vyššie citovaného rozsudku Súdu). Po analýze skutkových opravných okolností skonštatoval, že neexistovali okolnosti, ktoré by oprávňovali zasahovanie do právoplatného, záväzného a vykonateľného rozsudku v prospech spoločnosti sťažovateľa (napr. bod 86 vyššie citovaného rozsudku Súdu).

Podľa štrasburskej judikatúry teda zrušenie záväzného rozhodnutia prichádza do úvahy iba za účelom nápravy fundamentálnych nedostatkov vo výkone spravodlivosti. Nadriadené súdy smú tak využívať svoju prieskumnú právomoc len k oprave skutkových a právnych omylov a justičných omylov, nie k novému prejednaniu vecí.

Dôvody, pre ktoré považoval dovolací súd pochybenia súdov nižšieho stupňa za fundamentálne, vyplývajú z odôvodnenia jeho rozhodnutia.»

19. K arbitrárnosti a svojvôli súdneho rozhodovania najvyšší súd vo vyjadrení z 20. januára 2016 uvádza: „Odôvodnenie rozhodnutia napádaného sťažovateľom vyhovuje všeobecnej požiadavke reagovať jasne a zrozumiteľne na všetky ním nastolené relevantné skutkové a právne otázky, ktoré majú pre rozhodnutie vo veci podstatný význam. Citované

rozhodnutie obsahuje presvedčivé argumenty a hodnotím ho ako racionálne, vnútorne logické a konzistentné. Napriek námietkam sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia splňa kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov a nie je možné ho označiť za arbitrárne, či svojvoľné.“

20. K rozhodovaniu nezákonného senátu (sudcu) najvyšší súd vo vyjadrení z 20. januára 2016 uvádza: *«V prvom rade sťažovateľ namieta senát 2 C Najvyššieho súdu, ktorý rozhodovaním o mimoriadnom dovolaní, porušil nestrannosť konania nerešpektovaním tzv. funkčnej inkompatibility („princíp separácie funkcií“). Odvodzuje ho od faktu, že senát v predchádzajúcom konaní rozhodoval o dovolaní protistrany, ktoré uznesením sp. zn. 2 Cdo 153/2014 z 31. júla 2014 odmietol, čím sa automaticky mal vylúčiť z konania o ďalšom mimoriadnom opravnom prostriedku - mimoriadnom dovolaní generálnej prokurátora.*

Je pravdou, že zákonodarca vylučuje z konania a rozhodovania sudcov v presne stanovených procesných situáciách, pričom neberie na zreteľ ich naozajstný pomer k veci. Nie je teda dôležité, či sa cítia byť skutočne zaujatými alebo naopak nestrannými vo veci konať, ex lege musia konanie o nej prepustiť inému sudcovi/sudcom, lebo sú tu okolnosti, ktoré môžu vzbudiť pochybnosť o ich objektivite. Nestrannosť sudcu sa tým chráni tzv. absolútne a ich vylúčením z konania sa bráni vzniku akéhokoľvek náznaku pochybností o ich zaujatosti. Ide o rýdzo čistú objektivnu nestrannosť.

Tzv. princíp separácie funkcií je bohato obsiahnutý aj v štrasburskej judikatúre, ktorá vo vzťahu k nemu prešla zaujímavým vývojom. Súd najprv bral do úvahy len organizačné a štrukturálne hľadiská a posudzoval inkompatibilitu funkcií len abstraktne, neskôr tento prístup opustil a začal aplikovať konkrétne hľadisko, t. j. posudzoval samotnú povahu, rozsah a dopad úkonov, ktoré sudca vo svojej funkcii vykonal. Výsledkom tohto neabstraktného prístupu súdu je, že „judikatúra sa stala príliš kauzistickou a pri posudzovaní nestrannosti prestali platiť všeobecné pravidlá“.

Objektivnu zaujatosť sudcu upravuje slovenský Občiansky súdny poriadok explicitne v ustanovení § 14 ods. 2, podľa ktorého sú na súde vyššieho stupňa vylúčení tí sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa a naopak, čo platí aj pre rozhodovanie o dovolaní. Rozhodovaním vo veci sa pritom nemyslí len účasť sudcu na vydaní rozhodnutia

o veci samej, ale aj jeho účasť na prejednávaniach veci, počas ktorých prebiehalo dokazovanie. Táto zásada separácie funkcií sa uplatňuje najmä ohľadom na skutočnosť, že sudca, ktorý počas dokazovania osobne vypočúval účastníkov, znalcov či svedkov, mal možnosť vnímať a priamo hodnotiť skutočnosti, ktoré sú predmetom dokazovania komplexnejšie, než sudca odvolacieho súdu, ktorý sa s výpoveďami zoznamuje len prostredníctvom zápisnice.

V citovaných prípadoch ide o také okolnosti, ktoré podľa zákonodarcu neposkytujú dostatočné záruky neustrannosti prokurátora a sudcu.

Citovaný objektívny dôvod vylúčenia sudcov senátu 2C však nebol naplnený. Členovia senátu 2C v danom súdnom konaní nekonali, resp. nerozhodovali v danej veci z pozície sudcov nižších súdov. V žiadnej zákonnej právnej úprave, ani v žiadnom rozvrhu práce senátov Najvyššieho súdu nie je zakotvená taká funkčná inkompatibilita senátov, akej sa sťažovateľ domáha. Naopak ide o bežnú prax Najvyššieho súdu.

Nakoniec sa sťažovateľ snaží zvrátiť rozhodnutie Najvyššieho súdu spochybnením neustrannosti predsedu senátu [REDAKOVANÉ] pre pomer k iným osobám.

V tejto súvislosti treba uviesť, že sťažovateľ nenamietal jeho zaujatosť už v konaní o dovolaní protistrany. Naopak rozhodnutie tohto senátu plne akceptuje a jeho právne závery vo svojej ústavnej sťažnosti opakovane zdôrazňuje.

Z prehľadu rozhodnutí Vášho súdu tiež vyplýva, že uznesením sp. zn. III. ÚS 418/2015 bola odmietnutá ústavná sťažnosť druhého účastníka konania (Slovenská republika zastúpená Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky), ktorý vyjadril nespokojnosť s odmietnutím riadne podaného dovolania pod sp. zn. 2 Cdo 153/2014. Aj tento účastník sa domáhal vyslovenia porušení základných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti bol nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na prerokovanie ústavnej sťažnosti.

Aj táto skutočnosť nepriamo podporuje nezaujatosť predsedu senátu, ktorý rozhodoval bez akýchkoľvek postranných vplyvov. Skutkové a právne spojitosti predsedu senátu s osobami uvádzanými sťažovateľom (koncipovanie mimoriadneho dovolania jeho manželkou pracujúcou na trestnom odbore Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky,

či pomer k osobe vysokoškolského profesora) nemajú žiaden reálny podklad a existujú len v rovine jeho domnienok úvah a mylných predstáv.»

II.

21. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd podľa § 29 ods. 3 zákona o ústavnom súde vyzval účastníkov konania, aby sa k veci vyjadrili, a zároveň ich podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyzval, aby sa vyjadrili, či súhlasia s upustením od ústneho pojednávania.

22. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení z 22. júla 2016 doručenom ústavnému súdu 26. júla 2016 uvádza, že zotrváva na dôvodoch uvedených v sťažnosti vrátane doplnenia o ďalšiu európsku judikatúru z 24. novembra 2015. Sťažovateľ zastáva názor, že v sťažnosti vyčerpávajúcim spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré vidí porušenie v sťažnosti označených základných práv a slobôd.

23. Sťažovateľ vo vzťahu k nedoručeniu mu 2 písomných podaní protistrany spolu v rozsahu 19 strán vo vyjadrení uvádza, že *«je ... irelevantné, či ich subjektívne súd bral alebo nebral za kľúčové pri svojom rozhodovaní. Podstatné je, že išlo o rozsiahly materiál čo do kvantity (počtu strán) i kvality (právnej stránky), ktorý bol súčasťou súdneho spisu. Nešlo o podanie na „pár riadkov“, ktoré by neprinieslo nič nové. O to viac, že práve v druhom nedoručenom podaní žalovaného na čl. 976 súdneho spisu (vyjadrenie na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora) žalovaný o. i. plne odkázal na svoj podnet (čl. 947-955 spisu), t. j. inkorporoval všetky tam uvedené právne dôvody, ktoré by inak osobitne samostatne rozpísal. V tomto kontexte to malo rovnakú váhu ako vyjadrenie sťažovateľa (žalobcu). Analógiu vidíme i v súčasnosti účinnom Civilnom sporovom poriadku (napr. § 167 CSP), kde súd doručuje účastníkom žalobný návrh, vyjadrenie, repliku (vyjadrenie na vyjadrenie) a dupliku.»*

24. K neprípustnosti mimoriadneho dovolania a arbitrárnosti a svojvôle napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľ vo vyjadrení z 22. júla 2016 uvádza: *«Ani*

v samotnom rozhodnutí o mimoriadnom dovolaní ani vo svojom vyjadrení Najvyšší súd SR presvedčivo nevyvrátil „protiústavnosť“ tak široko koncipovaného mimoriadneho dovolania nonkonformného s výkladom Európskeho súdu pre ľudské práva...

Nakoniec taký je už i posledný rozhodovací trend samotného Najvyššieho súdu SR po vyššie cit. rozsudkoch EŠLP proti SR z 9. júna 2015, napr. ... v rozhodnutí NS SR zo dňa 25. 2. 2016, sp. zn. IM ObdoV/2/2015 v právnej veci žalobcu: PK Faktoring, s.r.o. (pôvodne Lyžiarske stredisko Martinské hole, a.s.), proti žalovanému: Mesto Martin, podľa ktorého „je preskúmavanie právoplatných rozsudkov pre rozdielne právne posúdenie otázok, s ktorými sa súdy vysporiadali, na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, zásadne neprípustné., či uznesenia NS SR, sp. zn. 7 MCdo 17/2014 z 21. októbra 2015, sp. zn. 1 MCdo 6/2014 z 12. novembra 2015 a sp. zn. 1 MCdo 2/2014 z 27. októbra 2015 (v právnych veciach EOS KSI Slovensko, s. r. o.), rovnako odmietnuté, ktoré dokonca postúpili i ústavný test.“»

25. Na podporu svojej argumentácie sťažovateľ odkazuje aj na relevantné rozhodnutia ústavného súdu. Poukazuje, na to že „Vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu SR (i poslednej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR minimálne za posledný rok) sa to prejavilo i u zákonodarcu (vrátane stanoviska Ministerstva spravodlivosti SR), ktorý inštitút mimoriadneho dovolania obmedzil vo výraznej miere i v novom procesnom kódexe (Civilnom sporovom poriadku porovnaj § 458-465 CSP) vrátane skrátenia extrémnych lehôt na podanie z 1 roka na 3 mesiace.“

26. Sťažovateľ ďalej konštatuje: «Nehovoriac tak ako sme uviedli v našom podaní z 24. 11. 2015 (v závere) princíp rovnosti zbraní bol narušený politicky účelovou novelou „Lex Tipos“ - § 243h ods. 3 OSP po novele č. 484/2008 Z. z.). Napríklad žalobca by mal lehotu na podanie mimoriadneho dovolania s riadnym odôvodnením generálnym prokurátorom len 1 rok, kým žalovaný (ako štát) mal túto lehotu zvýhodnenú o 1 rok (tzv. bianco dovolanie) + ďalších 60 dní (na odôvodnenie), čo sa stalo i v danom prípade. Žalovaný (napriek „rovnosti účastníkov konania“ a „rovnosti zbraní“) bol tak de facto zvýhodnený o 2 mesiace...

Najvyšší súd SR súčasne neodôvodnil (napriek vyjadreniu žalobcu v mimoriadnom dovolaní) prípustnosť aplikácie § 243h ods. 3 v tom čase platného OSP. I v tom vidíme nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť. Nešlo o exekučný titul (s hrozbou exekúcie vysokej peňažnej sumy). Išlo len o medzitýmny rozsudok (o výške škody sa ešte len malo rozhodovať). Takisto žalovaný nebol v časovej tiesni (mal takmer celý rok na to, aby podal takýto podnet na podanie mimoriadneho dovolania).»

27. K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu sťažovateľ vo vyjadrení z 22. júla 2016 uvádza: *«Ani z vyjadrenia Najvyššieho súdu SR ... nie je sťažovateľovi jasné, resp. preskúmateľné, či bol alebo nebol porušený čl. 3 (napr. v bode 3.1) Rokovacieho poriadku NS SR (č. 291/2006 Z. z.), a najmä čl. 3 bod 5 Rokovacieho poriadku, podľa ktorého: „Rozvrh práce a evidencia pridelenia vecí na prejednanie musia zabezpečovať takú možnosť kontroly, aby si každá oprávnená osoba mohla nazretím do spisu a evidenčných pomôcok preveriť pridelenie vecí zákonnému sudcovi.*

Žalobca (sťažovateľ) tak nepozná úplne zloženie senátu 2C (2 M Cdo) okrem predsedu senátu rozhodujúcich danú preskúmanú vec, a tým pádom či mal možnosť znieť námietku zaujatosti voči niektorému zo zvyšných členov senátu a o i možnom subjektívnom zaujatí predsedu senátu sa dozvedel až po rozhodnutí, ktoré však Najvyšší súd taktne bližšie nerozvedol. “»

28. Sťažovateľ sa vo vyjadrení z 22. júla 2016 opätovne nevyjadroval, či súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, keďže sa k nariadeniu ústneho pojednávania vyjadril už v bode V sťažnosti tak, že ústne pojednávanie nepožaduje.

29. Najvyšší súd svojím prípisom č. k. KP 3/2015-92 z 29. júla 2016 doručeným ústavnému súdu 4. augusta 2016 uviedol, že súhlasí, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

30. Ústavný súd vzhľadom na vyjadrený súhlas účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože

po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

31. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

32. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

33. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

34. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

35. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 (v konaní pred súdom) rovní.

36. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

37. Podľa čl. 48 ods. 2 každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

38. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

39. Podľa čl. 36 ods. 3 listiny každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

40. Podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní (v konaní pred súdom) rovní.

41. Podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

42. Podľa čl. 38 ods. 2 každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

43. Podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu.

44. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

45. Podľa čl. 20 charty pred zákonom sú si všetci rovní.

46. Podľa čl. 47 ods. 1 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

47. Podľa čl. 47 ods. 2 charty každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

48. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd [čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01)].

49. Ústavný súd nie je vzhľadom na svoje ústavné postavenie zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z ústavného postavenia ústavného súdu a jeho funkcií možno vyvodit', že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

50. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci, a preto z týchto hľadísk posudzoval ústavný súd aj sťažovateľom napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, základného práva na rovnosť pred súdom a práva byť spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 14 ods. 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na rovnosť pred zákonom podľa čl. 20 charty a práva na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 1 a 2 charty napadnutým uznesením najvyššieho súdu

51. Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy, listiny, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, dohovoru a charty, ktorého sa mal najvyšší súd dopustiť tým, že nedoručil sťažovateľovi písomné podania žalovaného, konkrétne podnet žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania adresovaný generálnemu prokurátorovi z 25. augusta 2014 a vyjadrenie žalovaného k mimoriadneho dovolaniu generálneho prokurátora z 9. januára 2015, ďalej tým, že o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora rozhodol na základe dôvodov odlišných od dôvodov, na základe ktorých rozhodli súdy v predchádzajúcom konaní (okresný súd, krajský súd a najvyšší súd v riadnom dovolaní), pričom sťažovateľ nemal možnosť sa k nim vyjadriť, osobitne vyjadriť sa k novej aplikácii ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní vo veci nebolo použité, ako aj tým, že jeho rozhodnutie o prípustnosti mimoriadneho dovolania, ako aj samotné rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní je arbitrárne a založené na svojvôli najvyššieho súdu.

52. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich napr. z čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou ESĽP, ako aj čl. 20 a čl. 47 charty v prípade, ak členský štát Európskej únie vykonáva právo Únie podľa čl. 51 ods. 1 charty. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07).

53. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, je teda – okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) – aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04).

54. Ústavný súd k tomu uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu musí predchádzať postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných

ustanovení ústavy a příslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (v kontexte danej veci v súlade s dohovorom a chartou), najmä garanciám obsiahnutým v práve na prístup k súdu, v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Ústavný súd už zdôraznil, že zo vzájomnej súvislosti ustanovení čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ods. 1 ústavy vyplýva, že dohovor a judikatúra na neho sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy jednotlivých komponentov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a tým normujú rámec, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov „práva na spravodlivé súdne konanie“ (napr. I. ÚS 49/01, I. ÚS 1/03, IV. ÚS 259/2011).

55. Sťažovateľ ako dôvod svojej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu uviedol to, že mu najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní nedoručil podnet žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania adresovaný generálnemu prokurátorovi z 25. augusta 2014 a vyjadrenie žalovaného k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora z 9. januára 2015, čím mu bola odňatá možnosť vyjadriť sa k nim, v dôsledku čoho bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základné právo na rovnosť účastníkov v konaní pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, základné právo na rovnosť pred súdom a právo byť spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 14 ods. 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základné právo na rovnosť pred zákonom podľa čl. 20 charty a základné právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces podľa čl. 47 charty.

56. Po podrobnom posúdení sťažnosti, napadnutého súdneho rozhodnutia najvyššieho súdu, obsahu vyžiadaného súdneho spisu a vyjadrení účastníkov k podanej sťažnosti dospel ústavný súd na svojom neverejnom zasadnutí k záveru, že sťažnosť je podaná dôvodne.

57. Z obsahu spisu a z vyjadrení účastníkov konania je nepochybné, že najvyšší súd pred svojím rozhodnutím nedoručil strane sťažovateľa vyjadrenie žalovaného k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora z 9. januára 2015, ktoré bolo najvyššiemu súdu doručené 15. januára 2015 (č. I. 976 spisu). Sťažovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tomuto vyjadreniu ani inak, keďže vo veci rozhodol najvyšší súd bez nariadenia pojednávania za prítomnosti dotknutých účastníkov súdneho sporu. Z obsahu vyjadrenia žalovaného k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora z 9. januára 2015 je zrejmé, že žalovaný v ňom odkazuje na svoj podnet na podanie mimoriadneho dovolania z 21. augusta 2014 a trvá na skutočnostiach a právnej argumentácii v ňom uvedených. Najvyšší súd tak pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora mal povinnosť zohľadniť/zohľadňovať aj samotný podnet žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania z 21. augusta 2014 v spojitosti s vyjadrením žalovaného k mimoriadnemu dovolaniu z 9. januára 2015. Aj napriek tomu, že najvyšší súd do odôvodnenia svojho sťažnosťou napadnutého uznesenia nezačlenil obsah podnetu žalovaného na podanie mimoriadneho dovolania z 21. augusta 2014 a ani vyjadrenie žalovaného k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora z 9. januára 2015 (len na s. 6 napadnutého uznesenia konštatuje, že: „*Žalovaná[-ý] sa s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora plne stotožnila[-nil]“*), je nepochybné, že uvedené podania žalovaného boli formulované ako jeho skutková a právna argumentácia a sťažovateľovi mala byť daná možnosť vyjadriť sa k nim.

58. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie ESLP z 13. januára 2015 vo veci *Trančíková proti Slovenskej republike* (sťažnosť č. 17127/12), ktorého závery sú aplikovateľné aj na prípad sťažovateľa. V citovanom rozhodnutí ESLP uviedol, že aj keď predmetné vyjadrenie odporcu neobsahovalo žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa sťažovateľka už nebola vyjadřila v predchádzajúcom priebehu konania, a podľa vlády nemalo vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a sťažovateľke mala byť daná možnosť oboznámiť sa s ním.

59. Ústavný súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia ESLP, napr. vo veci *Ringier Axel Springer proti Slovenskej republike* č. 35090/07 zo 4. 10. 2011, body 84 – 86

s ďalšími odkazmi, a Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike č. 23083/05 z 27. apríla 2010, bod 29, podľa ktorých požiadavka, že účastníci v súdnom konaní musia mať možnosť dozvedieť sa a reagovať na všetky predložené dôkazy a vyjadrenia, sa v ich prípade uplatňuje na odvolacie konanie, ako aj na konanie na prvom stupni bez ohľadu na skutočnosť, že odvolanie nemusí obsahovať nové tvrdenia. Podobne napr. II. ÚS 584/2011.

60. Podľa názoru ústavného súdu uvedeným postupom najvyššieho súdu v konaní o mimoriadnom dovolaní bola nepochybne porušená jedna z požiadaviek spravodlivého procesu, a to kontradiktórnosť konania, keďže sťažovateľovi nebolo umožnené zaujať stanovisko k argumentácii žalovaného obsiahnutej v podnete na podanie mimoriadneho dovolania z 25. augusta 2014 v spojení s vyjadrením žalovaného k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora z 9. januára 2015.

61. Vo vzťahu k namietanému zásahu do práv uznaných čl. 20 a čl. 47 charty je potrebné uviesť, že ustanovenia charty sú podľa čl. 51 ods. 1 charty záväzné pre členské štáty vtedy, ak vykonávajú právo Únie, resp. ich konanie spadá do rámca pôsobnosti práva Únie (pozri napr.: rozsudok Åklagaren proti Hans Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, bod 21). Vymedzenie rozsahu pôsobnosti charty pre členské štáty konkretizuje judikatúra Súdneho dvora, na ktorú odkazujú aj vysvetlivky k čl. 51 ods. 1 charty, podľa ktorej konanie členských štátov spadá do rámca pôsobnosti práva Európskej únie v troch situáciách. Po prvé, ak členské štáty preberajú (implementujú) právo Únie (pozri rozsudok Hubert Wachauf proti Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft, 5/88, EU:C:1989:321), po druhé, ak ich konanie spadá pod výnimku z uplatňovania únijných pravidiel prípustnú samotným právom Únie (pozri: rozsudok Elliniki Radiophonia Tiléorassi AE a Panellinia Omospondia Syllogon Prossopikou proti Dimotiki Etairia Pliroforissis a Sotirios Kouvelas a Nicolaos Avdellas a iní. („ERT“), C-260/89 EU:C:1991:254), a po tretie, vtedy, ak vo všeobecnosti ich konanie spadá do rámca práva Únie (pozri rozsudok Daniele Annibaldi proti Sindaco del Comune di Guidonia a Presidente Regione Lazio („Annibaldi“), C-309/96, EU:C:1997:631). O tretiu situáciu ide vtedy, ak sa v konkrétnej a špecifickej situácii v určitej spojitosti uplatní osobitná hmotnoprávna norma

práva Európskej únie (pozri rozsudok Karner, C 71/02, EU:C:2004:181, body 48 až 53; rozsudok Åklagaren proti Hans Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105).

62. Je potrebné uviesť, že na prípad sťažovateľa je charta uplatniteľná. Sťažovateľ sa v konaní pred súdmi domáha náhrady škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom a/alebo nezákonným rozhodnutím veterinárnej a potravinovej správy v Nitre, ku ktorým malo dôjsť v dôsledku porušenia ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu, ktorým sa dopĺňajú predpisy ustanovené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín (*Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1 – 54. Mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 13 Zväzok 034 s. 319 – 337*), ako aj ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu (*Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 206 – 320. Mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 03 Zväzok 045 s. 75 – 119*), ktoré upravujú organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu. V rámci svojho rozhodovania veterinárna a potravinová správa v Nitre aplikovala/mala aplikovať uvedené právne predpisy Únie. Porušenie ich ustanovení zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú jednotlivcovi porušením práva Únie a tomu prislúchajúce právo na náhradu takejto škody (pozri rozsudok Andrea Francovich a Danila Bonifaci a iní proti Talianskej republike, spojené veci C-6/90 a C-9/90, EU:C:1991:428).

63. Preto bolo podľa ústavného súdu potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny napadnutým uznesením najvyššieho súdu

64. Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu malo dôjsť aj k zásahu do jeho základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny. Sťažovateľ však v sťažnosti a ani v ďalších podaniach adresovaných ústavnému súdu po podaní sťažnosti neuvádza žiadne argumenty, na základe ktorých je toho názoru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k zásahu do uvedeného základného práva sťažovateľa. Ústavný súd preto aj tejto časti sťažnosti nevyhovel.

III.3 K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny napadnutým uznesením najvyššieho súdu

65. Východiskom argumentácie sťažovateľa o namietanom zásahu do základného práva na zákonného sudcu napadnutým uznesením najvyššieho súdu je námietka, že *„... z napadnutého uznesenia (ako aj celého súdneho spisu) sa nedá zistiť s výnimkou podpísaného predsedu senátu, kto tvoril senát (zvyšní dvaja členovia senátu), resp. či išlo o členov senátu v súlade s rozvrhom práce, prípadne či tam neexistuje dôvod námietky zaujatosti“*. Sťažovateľ súčasne tvrdí, že *„... ak predseda senátu rozhodoval vec v riadnom dovolaní (sp. zn. 2 Cdo 153/2014) zo subjektívnych ani objektívnych dôvodov by už nemal rozhodovať v mimoriadnom dovolaní (napadnutom konaní, sp. zn. 2 M Cdo 11/2014)“*. Sťažovateľ napokon dodáva, že *„U predsedu senátu bol dôvod vylúčenia i podľa § 14 ods. 1 O.s.p., ktoré sa sťažovateľ dozvedel až po doručení rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní“*.

66. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

67. Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

68. Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

69. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že spôsob prideľovania vecí podľa predmetu konania jednotlivým senátom, samosudcom, súdnym úradníkom a notárom je vykonávaný v zmysle § 50 a § 51 zákona o súdoch v súlade s rozvrhom práce príslušného súdu vydaným podľa § 52 zákona o súdoch. V nadväznosti na ústavnú a zákonnú úpravu upravuje základné právo na zákonného sudcu v podmienkach najvyššieho súdu aj rokovací poriadok najvyššieho súdu (sp. zn. Pls 1/2006), podľa ktorého zákonným sudcom na najvyššom súde je sudca, „*ktorý vykonáva funkciu sudcu a je určený rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci*“ (čl. 38 ods. 1 rokovacieho poriadku najvyššieho súdu). Podľa čl. 38 ods. 2 rokovacieho poriadku najvyššieho súdu „*v rámci senátu, ktorý má podľa rozvrhu práce určitú vec prejednať a rozhodnúť, je zákonným sudcom každý člen tohto senátu*“.

70. Vychádzajúc z uvedených právnych noriem, argumentácie sťažovateľa, vyjadrenia najvyššieho súdu k sťažnosti, ako aj z pripojených dokumentov relevantných na posúdenie veci ústavný súd posúdil opodstatnenosť námietky sťažovateľa o porušení jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny.

71. Podstata námietky sťažovateľa, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k zásahu do jeho práva na zákonného sudcu, sa odvíja od jeho tvrdenia, že predseda senátu najvyššieho súdu mal byť z rozhodovania o mimoriadnom dovolaní vylúčený z dôvodu, že vec rozhodoval na súde nižšieho stupňa, na základe čoho malo dôjsť k uplatneniu ustanovenia § 14 ods. 2 OSP (podľa v čase konania platnej úpravy). Podľa uvedeného ustanovenia na súde vyššieho stupňa sú vylúčení sudcovia, ktorí rozhodovali vec na súde nižšieho stupňa, a naopak. To isté platí, ak ide o rozhodovanie

o dovolaní. Uvedený objektívny dôvod vylúenia predsedu senátu však v prejednávacom prípade nebol naplnený. Predseda senátu 2C, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní vo veci sťažovateľa, ako ani iný jeho člen nerozhodovali vec z pozície sudcov súdov nižšieho stupňa. Neobstojí ani námietka sťažovateľa o dôvodnosti vylúenia predsedu senátu na základe toho, že vo veci rozhodoval ako člen senátu pri rozhodovaní o (riadnom) dovolaní žalovaného. V žiadnej zákonnej právnej úprave ani v žiadnom rozvrhu práce senátov najvyššieho súdu nie je totiž zakotvená taká funkčná inkompatibilita senátov, akej sa sťažovateľ domáha.

72. K námietke sťažovateľa, že nebol najvyšším súdom informovaný o zložení zákonného senátu, ústavný súd uvádza, že žiadne ustanovenie právneho predpisu neukladá súdu povinnosť oznamovať účastníkom konania osobitne zloženie senátu či prípadné zmeny v osobe zákonného sudcu na základe zákonom predpokladaných a aprobovaných dôvodov. Naopak, účastníci konania a ich zástupcovia majú podľa § 44 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (podľa v čase konania platnej úpravy) právo nazerat' do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o ich vyhotovenie. Sťažovateľ tak mal možnosť oboznámiť sa so súdnym spisom, ako aj jednotlivými opatreniami najvyššieho súdu vydanými v priebehu konania v súlade so zákonom o súdoch a rokovacím poriadkom najvyššieho súdu a na základe toho sa dozvedieť, aké je zloženie senátu, a v prípade, ak by bol toho názoru, že je daný niektorý z dôvodov vylúenia niektorého člena senátu z rozhodovania veci, mal voči nemu podať v konaní o mimoriadnom dovolaní námietku zaujatosti. Toto svoje právo však sťažovateľ zjavne nevyužil.

73. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že zložením príslušného senátu najvyššieho súdu, ktorý rozhodoval o veci sťažovateľa, nemohlo dôjsť a ani nedošlo k porušeniu sťažovateľovho označeného základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

III.4 K námietke porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva

74. Vo svojom podaní z 24. novembra 2015 sťažovateľ uvádza: „*Európsky súd pre ľudské práva ... opakovane vo svojich rozhodnutiach dospel k názoru, že v dôsledku zrušenia právoplatného a záväzného súdneho rozhodnutia došlo k porušeniu čl. 6 Dohovoru v prípadoch, v ktorých na základe procesného úkonu osoby odlišnej od účastníkov konania, a to hoci aj na podnet niektorého z účastníkov konania, došlo ku zrušeniu právoplatného a záväzného súdneho rozhodnutia.*“ Na podporu svojej argumentácie upriamuje pozornosť ústavného súdu na príslušnú judikatúru ESĽP, ktorú podrobuje analýze, aby následne skonštatoval, že „*Vo svetle vyššie uvádzanej európskej judikatúry napadnuté uznesenie NS SR, sp. zn. M Cdo 11/2014 nebolo rozhodnuté eurokonformným a ústavne konformným spôsobom. O to viac, že štát (žalovaná Slovenská republika v základnom konaní prostredníctvom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré dalo podnet na podanie mimoriadneho dovolania, resp. generálny prokurátor SR, ktorý ho podal) narušili princíp právnej istoty (právneho štátu) v rozpore s čl. 6 Dohovoru.*“ Vo svojom vyjadrení z 22. júla 2016 sťažovateľ konštatuje: «*Ani v samotnom rozhodnutí o mimoriadnom dovolaní ani vo svojom vyjadrení Najvyšší súd SR presvedčivo nevyvrátil „protiústavnosť“ tak široko koncipovaného mimoriadneho dovolania nonkonformného s výkladom Európskeho súdu pre ľudské práva...*» Z argumentácie sťažovateľa možno vyvodiť jeho právny názor o nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania s princípom právnej istoty a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý odvodzuje poukazom na niektoré aktuálne rozhodnutia ESĽP v porovnateľných právnych veciach.

75. Podľa názoru ústavného súdu je táto časť sťažnosti nedostatočne odôvodnená, pretože neobsahuje argumentáciu konkretizovanú na napadnuté uznesenie, s ktorou by sa dalo polemizovať, resp. oponovať jej konkrétnymi argumentmi. Ak sa sťažovateľ vo svojej argumentácii obmedzuje na skrátenejší a zjednodušený prehľad aktuálnej judikatúry ESĽP, v ktorých tento súd vyslovil právny názor o neprípustnosti prieskumu právoplatných rozhodnutí na základe mimoriadnych opravných prostriedkov a všeobecnú argumentáciu, pričom neuvádza konkrétnejšie dôvody, pre ktoré by mali byť tieto právne názory aplikovateľné aj na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, tak je zložité identifikovať

príčinnú súvislosť medzi touto časťou argumentácie sťažovateľa, ktorá vyúsťuje do záveru o porušení jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

76. Vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa ale ústavný súd považuje za kľúčové to, že ide o námietku, ktorá predstavuje vo svojej podstate námietku nesúlady inštitútu mimoriadneho dovolania upraveného v čase konania pred najvyšším súdom v Občianskom súdnom poriadku (v súčasnosti v Civilnom sporom poriadku), ktorý je platnou súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda jeho nesúlady s medzinárodnou zmluvou, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, t. j. ide zjavne o námietku, o ktorej je ústavný súd oprávnený meritórne rozhodnúť len v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

77. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd považuje za potrebné poukázať na právny názor vyplývajúci z jeho ustálenej judikatúry, podľa ktorého každé konanie pred ústavným súdom „... možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom“(II. ÚS 66/01 tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07).

Z citovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Záver vyplývajúci z citovaného právneho názoru má nesporne aj ústavnú relevanciu, a to zvlášť v prípadoch, ak by sa v konaní, ktoré patrí v zmysle čl. 131 ods. 2 ústavy do pôsobnosti senátu ústavného súdu, mala uplatniť právomoc, ktorú ústava zveruje do pôsobnosti pléna (čl. 131 ods. 1 ústavy), čo je aj prípad sťažovateľa. Aj ústavný súd je totiž viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto si senát ústavného súdu nemôže v rozpore s ústavnou úpravou atrahovať právomoc pléna ústavného súdu, a to

ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (II. ÚS 122/2016, porovnaj IV. ÚS 50/2010).

78. Napokon, z aktuálnej judikatúry ESLP nemožno vyvodiť jednoznačný záver o nezlučiteľnosti inštitútu mimoriadneho dovolania upraveného v právnom poriadku Slovenskej republiky s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na podporu tohto záveru ústavný súd (obdobne ako sťažovateľ bez hlbšej analýzy, pozn.) poukazuje na relevantné časti odôvodnení tých rozhodnutí ESLP smerujúcich proti Slovenskej republike, ktorými vo všeobecnosti argumentuje sťažovateľ.

79. V rozsudku DRAFT-OVA, a. s., proti Slovenskej republike z 9. júna 2015 v nadväznosti na skutočnosť, že časť predmetnej sťažnosti (sťažnosť č. 72493/10) smerovala proti samotnej existencii inštitútu mimoriadneho dovolania, ESLP uviedol, že *„jeho úlohou v konaní o sťažnosti podľa čl. 34 Dohovoru je preskúmanie konkrétnej veci a nie kontrola in abstracto, teda preskúmanie vnútroštátnej právnej úpravy. Čl. 34 dohovoru neposkytuje individuálnym osobám právny prostriedok, ktorý by mal povahu actio popularis... Pokiaľ však sťažovateľka namieta existujúci právny rámec in abstracto, táto časť sťažnosti nie je rationae personae v súlade s ustanoveniami Dohovoru a musí byť odmietnutá v súlade s čl. 35 ods. 3 a 4 Dohovoru.“*

80. Rovnako ako vo veci DRAFT-OVA, a. s., proti Slovenskej republike, aj vo veci COMPCAR, s. r. o., proti Slovenskej republike (rozsudok z 9. 6. 2015) ESLP v súlade so svojou ustálenou judikatúrou týkajúcou sa porušenia princípu právnej istoty spôsobeného zrušením právoplatných súdnych rozhodnutí v súkromnoprávných sporoch na základe mimoriadnych opravných prostriedkov okrem iného uviedol, že *„- odklon od tohto princípu (princípu právnej istoty, pozn.) je odôvodnený iba v prípade, keď sa vyskytnú okolnosti podstatného a naliehavého charakteru. Právomoc vyšších súdov zrušovať alebo meniť právoplatné a záväzné súdne rozhodnutia by mala byť vykonávaná na účely nápravy podstatných väd. Táto právomoc musí byť vykonávaná tak, aby bola v čo najvyššej možnej miere dodržaná spravodlivá rovnováha medzi záujmami jednotlivca a potrebou zabezpečiť efektívnosť súdneho systému.“*

- Relevantné úvahy, ktoré je potrebné v tejto súvislosti vziať do úvahy, zahŕňajú najmä účinok obnovy a akéhokoľvek následného konania na individuálnu situáciu sťažovateľa, a či obnova bola na vlastnú žiadosť sťažovateľa; dôvody, pre ktoré vnútroštátne orgány zmenili rozsudok v sťažovateľovom prípade,

- ... princíp právnej istoty môže byť daný bokom iba za účelom zaistenia opravy podstatných väd alebo justičných omylov...“.

81. Z citovaného sa dá zjavne vyvodiť, že ESLP nepovažuje inštitút mimoriadneho dovolania paušálne za nezlučiteľný s čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže zásah do princípu právnej istoty pripúšťa a považuje za súladný s čl. 6 ods. 1 dohovoru vtedy, ak to je v záujme napravenia podstatných nedostatkov napadnutého konania, resp. rozhodnutia, či justičných omylov. Aj v tomto rozhodnutí ESLP sťažnosť v časti namierenej proti inštitútu mimoriadneho dovolania *in abstracto* vyhlásil za neprijateľnú.

82. Z porovnateľných rozhodnutí ESLP z ostatného obdobia sa dá podľa názoru ústavného súdu vyvodiť záver, že ESLP nevyklučuje prípustnosť zrušovania právoplatných rozhodnutí súdov na základe mimoriadnych opravných prostriedkov, t. j. *in abstracto* nepovažuje inštitút mimoriadneho dovolania za neprípustný, ale naopak, vo viacerých ďalších svojich rozhodnutiach pripúšťa potrebu prielomu do *res iudicata* s ohľadom na konkrétne okolnosti zrušovaného právoplatného rozhodnutia (napr. rozsudok ESLP vo veci *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z 23. 7. 2009, sťažnosť č. 8269/02).

83. V judikatúre ústavného súdu sa stabilizoval právny názor, podľa ktorého mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy; jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení vytýkaných v mimoriadnom dovolaní. Rešpektovanie týchto kritérií je nevyhnutné z hľadiska princípov právneho štátu (čl. 1 ústavy), ako aj z hľadiska

práva na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie v súlade s hodnotami zaručenými čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. PL. ÚS 57/99, II. ÚS 185/09, II. ÚS 280/2010, III. ÚS 35/2014, II. ÚS 122/2016).

84. Snaha presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť konečného meritórneho rozhodnutia vyneseneho v občianskom súdnom konaní bez ohľadu na nezmeniteľnosť a záväznosť súdneho rozhodnutia je legitímna v okamihu, keď sa v konaní alebo v rozhodnutí vyskytnú také pochybenia, ktoré sú v príkrom rozpore s ústavnými princípmi platiacimi v civilnom procese, pričom tieto pochybenia nie sú riešiteľné inak, než použitím mimoriadneho opravného prostriedku (stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 z 18. marca 2015).

85. Z argumentácie sťažovateľa ani nevyplýva, z akých konkrétnych dôvodov by malo byť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu neakceptovateľné a neudržateľné z hľadísk záruk obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k uplatneniu inštitútu mimoriadneho dovolania. Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť len paušálne spochybnenie mimoriadneho dovolania ako inštitútu *in abstracto*, čo ústavný súd považuje za nedostatočné na to, aby len na základe takejto argumentácie dospel k záveru o porušení práva sťažovateľa garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu uplatnenia mimoriadneho dovolania. Ústavný súd preto v tejto časti namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyhovel [na rozdiel od vyslovenia jeho porušenia v súvislosti s porušením čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 14 ods. 1 Prílohy č. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, čl. 20 charty a čl. 47 ods. 1 a 2 charty (pozri III.1, body 51 až 63)].

III.

86. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

87. Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

88. Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

89. Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

90. V ďalšom konaní bude úlohou najvyššieho súdu postupovať spôsobom, ktorý bude ústavne konformný a bude v súlade s právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze, a teda doručiť účastníkom konania všetky relevantné vyjadrenia a dôkazy, poskytnúť im možnosť vyjadriť sa a následne vo veci opätovne rozhodnúť.

91. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľ žiadal priznať náhradu trov konania za štyri úkony právnej služby.

92. Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu jeho trov konania za štyri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie ústavnej sťažnosti z 9. októbra 2015, podanie na ústavnom súde z 24. novembra 2015, podanie na ústavnom súde z 22. júla 2016) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby

uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €. Úhrada za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2015 (3 x 139,83 €) a za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2016 (1 x 143 €) spolu s režijným paušálom podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (3 x 8,39 € a 1 x 8,58 €) predstavuje sumu 596,24 €.

93. Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudkyňa Jana Baricová.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2016